

NEJVYŠŠÍ SOUD

Mgr. Petr TOMÍČEK
vedoucí oddělení styku s veřejností

č. j. Zin 73/2020 - 18

ROZHODNUTÍ

Nejvyšší soud jako povinný subjekt ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „informační zákon“), rozhodl o odvolání žadatele **J. H.**, nar. XY, s adresou XY, s doručující adresou XY@XY a adresou datové schránky XY (dále jen „žadatel“), zastoupeného Mgr. Janem Švarcem, advokátem se sídlem Vodičkova 695/24, 110 00 Praha 1 – Nové Město, ze dne 25. 5. 2020, sp. zn. Zin 73/2020

takto:

- I. Odvolání žadatele ze dne 25. 5. 2020 se podle § 87 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vyhovuje a povinný subjekt **ruší** své předchozí rozhodnutí č. j. Zin 73/2020 – 8 o odmítnutí žádosti ze dne 15. 5. 2020.
- II. Informace požadovaná žadatelem v žádosti sp. zn. Zin 73/2020 se v rámci autoremedury podle § 87 správního řádu **poskytuje**.

Odůvodnění:

Nejvyšší soud jako povinný subjekt podle § 2 odst. 1 informačního zákona obdržel dne 2. 5. 2020 žádost o informaci sp. zn. Zin 73/2020 v následujícím znění:

„Ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím žádám o poskytnutí rozhodnutí ze dne 5. 3. 2020 ve věci sp. zn. 3 Tdo 1195/2019, a to vyjma osobních údajů, které nelze poskytnout. Žádám o zaslání na tuto e-mailovou adresu.“

Podle § 15 odst. 1 informačního zákona ve spojení s § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona byla žádost žadatele odmítnuta. Povinný subjekt dospěl k závěru, že proces doručování soudních rozhodnutí je sice konečnou fází rozhodovací činnosti soudů, ale stále ještě spadá pod režim § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona a povinný subjekt pak takové informace do potvrzení o řádném doručení rozhodnutí všem účastníkům (stranám), popř. alternativně v 60 denní „ochranné“ době od odškrtnutí v Informačním systému Nejvyššího soudu, neposkytuje.

Proti rozhodnutí povinného subjektu podal žadatel prostřednictvím svého právního zástupce dne 25. 5. 2020 včasné odvolání v následujícím znění:

*„Ministerstvo spravedlnosti
prostřednictvím Nejvyššího soudu*

I. Rozhodnutím Nejvyššího soudu ze dne 15. 5. 2020 byla odmítnuta žádost odvolatele o poskytnutí rozhodnutí tohoto soudu ze dne 5. 3. 2020 ve věci sp. zn. 3 Tdo 1195/2019. Vzhledem k tomu, že toto rozhodnutí je podle názoru odvolatele nezákonné, je namístež podat proti němu toto odvolání, a to v celém rozsahu jeho výrokové části.

II. Odvolatel především namítá, že má právo na poskytnutí meritorního rozhodnutí Nejvyššího soudu i v případě, kdy není doručeno účastníkům. V praxi jsou především rozhodnutí v trestních věcech často účastníkům nedoručena po dlouhé období, jelikož nestačí doručení obhájci. Neposkytování těchto rozhodnutí je potom v rozporu s § 11 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím, podle kterého jsou rozsudky (které je na základě ustálené judikatury nutno exetenzivně vykládat jako všechna meritorní rozhodnutí) výslovně vyjmuty ze zákonných exempcí ohledně rozsahu poskytovaných informací. Zákon přitom nijak nepodmiňuje poskytování rozhodnutí tím, aby nejdříve musela být doručena všem stranám. To ostatně ani nedává smysl, jelikož poskytnutím rozsudku na základě zákona o svobodném přístupu k informacím strany nijak neztrácejí svá procesní práva ani „zajištění spravedlivého soudního procesu“, jak tvrdí orgán prvního stupně; pro rozsudky naopak platí zásada veřejnosti, na základě které jsou například v případě, kdy je rozhodováno při jednání či hlavním líčení, veřejně vyhlášovány, a to i pro širokou veřejnost, bez ohledu na to, zda jsou strany vyhlásování přítomny či nikoliv, přičemž těm je teprve poté rozsudek doručován. Napadené rozhodnutí je tak nezákonné z důvodu nesprávného posouzení právní otázky.

III. Z výše uvedených důvodů odvolatel navrhuje, aby Ministerstvo spravedlnosti rozhodnutí zrušilo, řízení zastavilo a Nejvyššímu soudu nařídilo informaci poskytnout.“

K výrokům I. a II. rozhodnutí

Původní rozhodnutí č. j. Zin 73/2020 - 8 o odmítnutí bylo založeno na skutečnosti, že povinný subjekt (Nejvyšší soud), neposkytuje rozhodnutí senátů Nejvyššího soudu veřejnosti v 60 denní „ochranné“ době od odškrtnutí, pokud již v této době nemá prokázané řádné doručení požadovaného rozhodnutí všem stranám (účastníkům) řízení.

Povinný subjekt, poté co obdržel odvolání, znovu vyhodnotil skutkový stav předmětného řízení a k němu vztáženou právní argumentaci, a rozhodl nejprve o zrušení napadeného rozhodnutí č. j. Zin 73/2020 – 8 a nově rovněž o poskytnutí požadované informace žadateli.

Odvolání tak řeší v rámci tzv. autoremedury, což umožňuje § 87 správního řádu, kde je uvedeno: „Správní orgán, který napadené rozhodnutí vydal, je může zrušit nebo změnit, pokud tím plně vyhoví odvolání a jestliže tím nemůže být způsobena újma žádnému z účastníků, ledaže s tím všichni, kterých se to týká, vyslovili souhlas. Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání.“

Odst. 2 § 86 správního řádu uvádí (zvýraznění doplněno): „*Správní orgán, který napadené rozhodnutí vydal, zašle stejnopis podaného odvolání všem účastníkům, kteří se mohli proti rozhodnutí odvolat, a vyzve je, aby se k němu v přiměřené lhůtě, která nesmí být kratší než 5 dnů, vyjádřili. **Podle okolností dále doplní řízení.** Ustanovení tohoto odstavce se nepoužije, bylo-li odvolání podáno opožděně nebo bylo-li nepřípustné.*“ Odst. 1 § 88 správního řádu dále mj. uvádí: „*Neshledá-li správní orgán, který napadené rozhodnutí vydal, podmínky pro postup podle § 87, předá spis se svým stanoviskem odvolacímu správnímu orgánu /.../.*“

Komentářová literatura definuje institut autoremedury následovně (podtržení doplněno povinným subjektem): „*Institut tzv. autoremedury /.../ spočívá v tom, že po podaném odvolání o něm bude rozhodnuto ještě, resp. výlučně správním orgánem prvního stupně, který napadené rozhodnutí vydal. /.../ Jde o uplatnění prostředků nápravy ze strany toho orgánu, proti jehož rozhodnutí odvolání směřuje a jeho existence je dána požadavky rychlosti řízení a procesní ekonomie. /.../ Poté, co správní orgán prvního stupně shromáždí patřičné podklady a podle okolností též doplní řízení (§ 86), je dále jeho povinností zkoumat, zda nejsou naplněny podmínky k uplatnění autoremedury. Závěr o obligatornosti posouzení přípustnosti autoremedury vyplývá z § 88 odst. 1, neboť podmínkou pro předání spisu odvolacímu správnímu orgánu je, že správní orgán prvního stupně neshledal podmínky pro autoremeduru. Ostatně tento závěr podporuje i § 6 odst. 2, podle něhož správní orgány postupují tak, aby nevznikaly zbytečné náklady a dotčené osoby byly co nejméně zatěžovány.*“ Citováno z: POTĚŠIL, Lukáš. § 87 [Autoremedura]. In: POTĚŠIL, Lukáš, HEJČ, David, RIGEL, Filip, MAREK, David. Správní řád. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2016, s. 433.

Obdobně též i další komentářová literatura (podtržení doplněno) „*správní orgán, který rozhodnutí vydal, v rámci autoremedury vždy zvažuje, zda jsou splněny podmínky pro autoremeduru, a pokud splněny jsou, nemá jinou možnost než autoremedury využít, neboť podle § 88 odst. 1 věty první může věc postoupit odvolacímu správnímu orgánu pouze v případě, kdy nejsou splněny podmínky pro postup podle tohoto ustanovení.*“ Citováno z: JEMELKA, Luboš, PONDĚLÍČKOVÁ, Klára, BOHADLO, David. § 87 [Autoremedura]. In: JEMELKA, Luboš, PONDĚLÍČKOVÁ, Klára, BOHADLO, David. Správní řád. 6. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2019, s. 557.

Povinný subjekt tak, s odkazem na výše uvedené, nejprve ve smyslu § 86 správního řádu doplnil řízení – opět oslovil doručující Obvodní soud pro Prahu 10 s žádostí o poskytnutí doručenek či alternativně o sdělení, že doručování rozhodnutí stále není ukončeno. Žádosti povinného subjektu o doručení bylo ze strany doručujícího soudu dne 5. 6. 2020 vyhověno, proto mohly být činěny úkony pro zveřejnění rozhodnutí v databázi Nejvyššího soudu na webu www.nsoud.cz. Jelikož tak tímto odpadla zákonná překážka ve smyslu věty druhé § 12 informačního zákona (z pohledu povinného subjektu již v tomto případě netrvá důvod odepření informace), není zákonný důvod pro neposkytnutí informace.

Povinný subjekt v souladu s ustanovením § 3 správního řádu ověřil stav doručování požadovaného rozhodnutí pro vyloučení jakýchkoli „*důvodných pochybností*“. Jelikož na základě tohoto postupu byl doplněn skutkový stav, musel povinný subjekt revidovat i své předchozí právní závěry, které učinil na základě předchozího stavu zjištěného v době rozhodování o žádosti žadatele. Povinný subjekt tak hodnotil, zda se doplnění řízení o informace podstatné pro rozhodnutí (opatření doručenek) dá hodnotit jako „*pochybení*“

povinného subjektu, které by odůvodňovalo uplatnění autoremedury. Povinný subjekt je toho názoru, že byť se striktně vzato o „pochybení“ nejedná, má povinný subjekt uloženou zákonnou povinnost pro vydání autoremedury. Z hlediska povinným subjektem aplikovaného testu proporcionality již v této době neexistuje silné kolidující právo s právem na informace, které by bránilo dřívějšímu zveřejnění požadovaného rozhodnutí. Uplatnění autoremedury je i v souladu se základními zásadami činnosti správních orgánů (zásadou rychlosti a hospodárnosti řízení) – pokud by povinný subjekt i na základě nově zjištěného (doplněného) skutkového stavu odepíral žadateli přístup k požadovanému rozhodnutí, nedůvodně by zasáhl do jeho ústavně zakotveného práva na informace.

Tento postup podporuje i komentářová literatury – „Z hlediska uplatnění autoremedury důvodnost odvolání sama nestačí. Podmínkou je, aby správní orgán prvního stupně rozhodnutím v autoremeduře plně vyhověl odvolání. Nejde však o vyhovění co do důvodu (námitek), ale co do rozsahu (§ 82 odst. 2).“ Citováno z: POTĚŠIL, Lukáš. § 87 [Autoremedura]. In: POTĚŠIL, Lukáš, HEJČ, David, RIGEL, Filip, MAREK, David. Správní řád. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2016, s. 433.)

Vzhledem k tomu, že orgán prvního stupně povinného subjektu tímto aktuálním rozhodnutím č. j. Zin 73/2020 – 18 podle § 87 správního řádu vyhověl odvolání žadatele ze dne 25. 5. 2020 a poskytl mu požadovanou informaci, zároveň pominul důvod k předložení odvolání nadřízenému orgánu povinného subjektu podle § 16 odst. 2 informačního zákona.

Povinný subjekt žadateli požadované rozhodnutí, poskytnutou informaci, zasílá v anonymizované podobě v příloze tohoto rozhodnutí.

Požadované rozhodnutí již je volně dostupné i v databázi pseudonymizovaných Rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu, která se nachází na webových stránkách www.nsoud.cz. Rozhodnutí se zobrazí po zadání spisové značky do webového formuláře.

Konkrétně se požadované rozhodnutí nachází přímo pod tímto odkazem:
http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/9A6FBBC061761497C1258581003A4868?openDocument&Highlight=0,

Poučení:

Proti rozhodnutí orgánu prvního stupně povinného subjektu, lze v souladu § 16 odst. 1 informačního zákona ve spojení s § 83 odst. 1 správního řádu podat odvolání. Odvolání se podává u povinného subjektu do 15 dnů ode dne doručení písemného vyhotovení tohoto rozhodnutí.

V Brně dne 9. 6. 2020

Mgr. Petr Tomíček
vedoucí oddělení styku s veřejností Nejvyššího soudu,
pověřený poskytováním informací podle informačního zákona

Příloha (elektronická):

Rozhodnutí – 3 Tdo 1195_2019